SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 233. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ГРУДНЯ 1993. Ч. 233. РІК С.

ЗСА СПРИЯТИМУТЬ ПЕРЕГОВОРАМ УКРАЇНИ І РОСІЇ

Джерзі Сити, Н.Дж. — Тут 4-го грудня газета „Ню Йорк Таймс" повідомила, що З'єднані Стейти Америки запропонували виступити посередником на переговорах між Україною і Росією з питань безпеки та військового захисту України з метою унеможливити ліквідацію ядерної зброї та ґарантувати виплату Росією компенсацій за збагачений уран, звільнений після ліквідації ядерних боєзарядів.

Цю пропозицію висловив державний секретар Воррен Кристофер під час зустрічі з українським міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Однак ідея ця перебуває у початковій стадії, тож Кристофер не згадував про це під час зустрічі з російським міністром закордонних справ Андреєм Козиревим.

Як пояснив А. Зленко, висловлена Козиревим тривога, що Україна стала ядерною державою, не відповідає фактам. „Украна не є ядерною державою. Вона є власником ядерної зброї з обмеженою можливістю її використання за призначенням", — заявив український міністер, додавши, що для України це перш за все „велика матеріяльна цінність". Але українські керівники не забувають і про ґарантії національної безпеки в умовах, коли Україні постійно висувається територіяльні претенсії як зі сходу, так і з півдня. Крім того Україна не має грошей для знищення ядерної зброї, а вартість тактичної ядерної зброї, вивезеної до Росії в травні минулого року оцінюється в кілька більйонів долярів, сказав Зленко і зауважив, що Київ теж має претенсії до Москви: нова воєнна доктрина Росії передбачає, що Росія першою застосує ядерну зброю. Проти кого — не сказано, але загроза для України не зникла.

Відзначено другу річницю Збройних Сил України

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 6-го грудня, відзначено другу річницю створення Збройних Сил України.

Президент України Леонід Кравчук привітав особовий склад армії та фльоти, ветеранів, усіх, хто причетний до забезпечення безпеки і оборони держави. Л. Кравчук висловив переконання, що Збройні Сили України і в найскладніших ситуаціях дотримуватимуться присяги і вірно служитимуть своєму народові, захищаючи землю батьків.

На урочистих зборах виступили: Президент Л. Кравчук, міністер оборони В. Радецький, начальник Генерального Штабу Анатолій Лопата, виконуючий обов'язки прем'єрміністра України Юхим Звягільський та представники Міністерства Оборони.

Напередодні відзначень, Президент України вручив пагони генерала армії міністрові оборони Віталієві Радецькому та призначив на посаду командуючого Одеською військовою округою генерал-лейтенанта Володимира Шкідченка. Під головуванням генерала В. Радецького відбулося ширше засідання військової колеґії Міністерства Оборони України, на якому підведено підсумки бойових навчань за рік та визначено головні напрямки дальшої розбудови української армії. Учасники наради констатували, що Збройні Сили цілком здатні захистити державний суверенітет, територіяльну цілісність України та забезпечити недоторканість її державних кордонів. Проте зазначили, що є і немало проблем, які потребують негайного вирішення.

Як сказав верховний головнокомандуючий Збройних Сил, Президент Л. Кравчук, в Україні нема хемічної, біологічної та бактеріологічної зброї. До Росії вивезено для знищення всю тактичну ядерну зброю. А боєготовість Збройних Сил має пройти тест під час військових навчань у січні 1994 року.

До свята затверджена нова форма для армії і фльоти України.

Президент Кравчук на святкових зборах командного складу Збройних Сил оприлюднив свої пропозиції до президента Росії Боріса Єльцина про остаточне врегулювання проблем Чорноморської фльоти. Згідно з пропозиціями Україна залишає собі необхідну кількість кораблів. Берегова структура є власністю України і передається в тривалу оренду Росії і на цей час Севастопіль стає основною базою військово-морських сил України і Росії. Сухопутну оборону Криму здійснюють тільки війська України.

У день Збройних Сил України, 6-го грудня, в годині 8-ій вечора відбулися святкові феєрверки у Києві, Одесі, Севастополі та Львові.

Київська Камерна Оркестра завершує тріюмфальне турне по Америці

Вашінґтон (Ю. Саєвич). — З блискучим успіхом, з рецензіями без вийнятку повними найвищої хвали й захоплення, проходить безпрецедентне концертове турне одного з найвидатніших українських ансамблів у жанрі клясичної музики — Київської Камерної Оркестри під керівництвом Романа Кофмана та з канадською піяністкою українського роду Дарією Теліжин у ролі солістки. У рецензії під назвою „Рідкісна насолода" щоденник „Вашінґтон Пост" писав про виступ оркестри, який „належить до тих, що на довго залишаються в пам'яті".

Оркестра вже виступала в 11-ох стейтах і в найближчих днях завершуватиме турне в Ню Йорку, Ню Джерзі і в Массачусетс. У суботу, 11-го грудня, українські музиканти виступлять в Українському Інституті Америки в Ню Йорку, у вівторок, 14-го грудня в українській православній церкві в Савт Баунд Бруку, а в суботу, 18-го грудня, в Шеффілд Масс. Всі концерти починаються о 8-ій год. вечора.

Київська Камерна Оркестра, під керівництвом маестро Р. Кофмана, цього року гастролювала в Південній Кореї, в Голляндії і в Мехіко. Сам Р. Кофман є постійним диригентом і мистецьким керівником Сеульської симфонічної оркестри, а крім того часто виступає із західньо-европейськими оркестрами.

(Закінчення на стор. 4)

ШУКАЮТЬ ВИХОДУ З ЕНЕРҐЕТИЧНОЇ КРИЗИ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 3-го грудня, термінові телефонограми надіслав місцевим державним адміністраціям урядовий Комітет з нафти і ґазу. У телеграмі рекомендується суворо дотримуватися ощаджування енерґоресурсів у зв'язку із загостренням паливної проблеми. У грудні металюрґійні підприємства отримають лише 25 відсотків необхідного ґазу, хемічні — близько третини, а решта галузей економіки зіткнуться зі ще більшою нестачею електроенерґії, ґазу і нафти. Комунальна система ще в листопаді підключена до резервного фонду, у зв'язку із відключенням два тижні тому України від спільної російсько-української енерґосистеми.

Керівники урядового Комітету нафти і ґазу провели надзвичайні наради з представниками державних адміністрацій у справі паливної проблеми. Учасники наради зазначили, що Росія і Туркменітан різко скоротили постачання енерґоносіїв. „Якби свого часу Україна не запровадила мораторій на введення в дію нових бльоків на атомних електростанціях, ми не мали б сьогодні проблеми з енергетичним та тепловим постачанням", — заявив начальник аварійно-диспетчерського управління Комітету з використання ядерної енерґії Сергій Назаренко.

Луганська державна адміністрація, з огляду на зростання цін на продукти, товари і послуги, а також енерґетичну та фінансову кризу вирішила: звернути уваги вищих органів влади на катастрофічну ситуацію в екокноміці области, що веде до повного паралічу виробництва; вимагати мораторію на введення нових цін; вимагати виплати борґів за постачання енерґетичної сировини та інших видів палива; вимагати приїзду представників міністерств економіки та фінансів для справжньої оцінки ситуації в області та надання практичної допомоги.

Свої вимоги учасники наради скерували до Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України.

Завідуючий сектором енерґетики Кабінету Міністрів Олег Литвинов сказав: „щоб пережити зиму, необхідно негайно роздобути близько двох трильйонів карбованців для закупівлі нафти, майже півтора трильйона карбованців на вирішення вугільних проблем і 360 більйонів рублів на газ. Енерґетики вважають, що в Україні не було б проблеми топлива, якби не великі борґи, тобто головне лихо — нестача грошей. Доводиться в першу чергу покладатися на атомову енерґетику. Атомні електростанції на сьогодні забезпечують до 40 відсотків потреб в електроенерґії.

Об'єднання енерґосистеми України і Росії могло б стабілізувати ситуацію, вважає О. Литвинов, але таке об'єднання можливе „тільки після ремонту і пуску трьох бльоків Південноукраїнської, Хмельницької та Рівненської Атомних Електростанцій".

Тим часом морози в Україні доходять до мінус 20 ступенів за Цельзієм, а Кабінет Міністрів видав постанову про підвищення з 1-го грудня цін на електроенерґію: в селах платитимуть 50 карбованців за кіловат-годину, в містах — 90 карбованців за кіловат-годину, а в міських будинках зі стаціонарними електроплитами та опалювальними приладами — 60 карбованців за кіловат-годину.

Майже вдвічі збільшилася платня за громадські послуги, а також платня за помешкання, яка з 1-го грудня, становить 70 карбованців за один квадратний метр загальної площі. Їзда трамваєм, автобусом та тролейбусом коштує 100 карбованців, а в метро — 150 карбованців. Збільшено ціни на вугілля, ґаз, дрова та інші роди палива.

Буханець українського житнього хліба коштує 2,000 карбованців, літра молока — 5 тисяч карбованців, кілограм коров'ячого масла 90 тисяч і більше. Мінімальна заробітна платня становить 60,000 карбованців на місяць плюс дотації: для працюючих 63,000 карбованців, для пенсіонерів — 44,000, для студентів 25,000 карбованців. Водночас підвищено ціни на поштові послуги і на проїзд залізничним транспортом. Проїзд поїздом по Україні подорожчав у три рази, а за її межі в п'ять разів.

Колишній віцепрем'єрміністер України Володимир Лановий сказав, що потрібні кардинальні зміни урядової політики.

Н. Матійцьо зустрілася з Президентом України

Київ (УНІАН). — Сюди на запрошення Президента України Леоніда Кравчука прибула 8-річна українська дівчинка зі стейту Ню Джерзі (ЗСА) Ніна Матійцьо з батьками Лесею та Петром Матійцьо.

Українка за походженням, Ніна двічі зверталася до президентів ЗСА Джорджа Буша та Билла Клінтона з листами, у яких містилося прохання виступити на захист незалежности України і всіляко її підтримувати.

Президент Украни Л. Кравчук під час зустрічі з Ніною і її батьками в Києві сказав, що поділяє тривогу дівчинки за долю України і що йому імпонує український дух, яким сповнені листи Ніни. „На жаль деякі політичні сили в Україні утотожнюють національні почуття з націоналістичною ідеологією, а це шкодить Україні", — зауважив Президент Кравчук.

Прощаючись з Президентом, Н. Матійцьо сказала, що для неї ця зустріч — велика подія і що „люди в Україні зовсім інші". Вона передала Президентові України вітання від українських дітей Америки. „Я і далі допомагатиму Україні й закликаю всіх дітей козацького роду за межами України писати листи своїм президентам, щоб вони допомагали Україні", — сказала Ніна.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НТША

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці переведе свої 14-ті з черги Загальні збори під проводом голови проф. Леоніда Рудницького.

Останнє засідання поширеної Президії з підготовою до тих зборів відбулося в суботу, 4-го грудня ц.р., саме у 120-ті роковини існування товариства — перших п'ять років без прикметника „Наукове". Загальні збори відбудуться у власній домівці, 63 Четверта аве., початок о год. 10-ій вранці.

Адміністратори Академії стажувались в Ратґерському університеті

Ню Бранзвик, Н. Дж. (І. Го.). — Від 2-го до 12-го листопада група адміністраторів Університету „Києво-Могилянська Академія" в Києві відбула стажування тут в Ратґерському університеті. Кошти відрядження і стажування були покриті частково із ґренту виділеного на цю ціль Фундацією „Відродження" у Києві і частково з фондів Ратґерського університету. Підготовою і двотижневою програмою для стажистів керували професори Іван Фізер та Іван Головінський.

В складі делеґації УКМА були: Володимир Полтавець, проректор (провост), Валерій Манківський, секретар університету, Олександер Дем'янчук директор відділу міжнародних відносин, Ірина Оверченко, директор навчальних програм і академічного плянування, Юрій Хмилевський, директор комп'ютерного кабінету, і Вадим Мишаков, голова студентського братства.

Впродовж першого дня семінара київські гості взяли участь у цілоденній конференції, присвяченій проблемам структури, академічного адміністрування та функціонування сучасного університету взагалі та Ратґерського зокрема. З інформативними доповідями виступили: декан Вищої педагогічної школи Луїса Вілкінсон, проф. І. Фізер та І. Головінський, Ричард Бирд, керівник реєстрації студентів, Доналд Тейлор, директор реєстрації аспірантів, Майкл Голкомб, директор бюра іноземних студентів, Арун Мукерджі, директор плянування програм і викладів, Дейвид Мушинскі, директор заочних програм.

Від 3-го до 11-го листопада стажисти провели цілоденні практичні зайняття у різних відділах університету, зокрема вивчаючи комп'ютеризацію специфічних питань адміністративного управління унівреситету. В неділі, вільні від зайнять, гості відвідали парафії української православної церкви в Баунд Бруку і української католицької церкви у Ню Бранзвику, в якій, дякуючи інж. Дам'янові Ґечі, вони зустрілися з місцевою громадою. Як уже згадувалось у „Свободі", в суботу, 6-го листопада, делеґація УКМА відвідала Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку, де члени її розповіли присутнім про осяги і проблеми УКМА.

11-го листопада, в конференційній залі університету, відбулося підсумкове засідання, метою якого були оцінка і застосування набутих знань і досвіду для дальшої розбудови УКМА, як першого незалежного університету в Україні.

У п'ятницю, 12-го листопада, гості взяли участь у цілоденній конференції присвяченій освіті і шкільництву у сучасній суспільно-політичній дійсності. Цю конференцію, в якій брали участь 180 експертів з різних університетів і різних країн, зорганізували професори Набуо Шімагара та І. Головінський, Продекан в університеті Ратґерс проф. Шімагара у своєму слові тепло привітав проректора Полтавця і при тому звернув увагу присутніх на довготривалу русифікацію української науки і України взагалі.

Госі УКМА зацікавилися виступами професорів Гарґрейса з Інституту для студій освіти в Онтаріо, Лябарі та Мишигенського університету, Листона з університету Кольорадо, Чун Чонг Лі з університету Берклі, Шімагари і Головінського з Ратґерсу, Вонка з Голляндії та Бола з Лондону.

Двотижневе перебування делеґації УКМА в Ратґерському університеті поклало добрі підвалини для дальшої співпраці поміж цими університетами.

У СВІТІ

СЕУЛЬСЬКА ГАЗЕТА „Чосон Ільбо" інформує, що комуністична Північна Корея знову провела випробування ракети середнього засягу дії Нодон-1. Вона влучила в ціль за 500 кілометрів. Західні розвідувальні служби підтвержують, що тепер Пйонґянґ продукує ракети Нодон-2, які зможуть досягати цілей на віддалі від 1,500 до 2,000 кілометрів.

ГРУЗИНИ ЗВИНУВАТИЛИ абхазців у тому, що ті порушили угоду про припинення вогню, підписану декілька днів тому в Женеві при посередництві ООН. Міністерство оборони Грузії заявило, що грузинські села на кордоні з Абхазією є обстрілювані з гармат. Абхазька сторона відкидає ці звинувачення і, зі свого боку, стверджує, що в такий спосіб грузини хочуть приховати свої пляни збройого нападу на Абхазію.

РІШЕННЯ РАДИ ДИРЕКТОРІВ одного з найбільших шведських автових концернів Вольво Пера Ґюлленгаммера зрезиґнувати зі свого посту шведські газети назвали „кінцем цілої епохи". Приводом до несподіваної резиґнації є неґативне наставлення більшости членів керівництва концерну до угоди про співпрацю з французьким концерном Рено. Проти цієї угоди виступили також майже всі акціонери Вольво, оскільки французький уряд, всупереч неоноразовим обіцянкам приватизувати Рено, не зробив цього і, як виглядає, зробити не збирається.

КАНЦЛЕР НІМЕЧЧИНИ Гельмут Коль визнав, що коаліційний уряд, який він очолює вже 11 років, тепер має найменшу підтримку з боку населення. Головною причиною непопулярности уряду канцлер назвав економіку. Тепер у західніх землях країни зареєстровано 2.4 міл. безробітних — це найбільша кількість від часу закінчення Другої світової війни. Разом зі східніми землями колишньої комуністичної Східньої Німеччини кількість безробітних становить 3.55 міл. осіб, а наступного року дійде до 4 міл.

КИТАЙ ДІСТАВ ВІД СВІТОВОГО банку 6.92 міл. дол. у формі безплатної допомоги для здійснення національного проєкту захисту озонового кільця над країною. За ці гроші буде встановлено спеціяльну технологію на п'ятьох великих китайських підприємствах і це, як запевняють спеціялісти, дозволить зменшити на 16,000 тонн викиди в повітря речовин, які руйнують захисне озонове кільце над Китаєм.

СЕРБИ ЗНОВУ ОБСТРІЛЮЮТЬ САРАЄВО

Сараєво. — Як інформує аґентство Ассошіейтед Пресс, в понеділок, 6-го грудня, серби відновили обстріл напівзруйнованої боснійської столиці. Гарматні набої найчастіше вибухали на площі, де розташований міський ринок. У висліді обстрілу вбито четверо осіб і поранено 18, серед них троє дітей. Невдовзі після обстрілу ринку сербські снайпери відкрили вогонь у жалібну процесію на одному зі сараєвських цвинтарів. Довкола Сараєва сербські танки атакували мусулманські укріплення.

Черговий напад на Сараєво відбувся після того, як у Женеві безвислідно закінчилася наступна рунда мирних переговорів, а в центральному і західньому районах республіки почалися збройні сутички між армійськими формаціями сербів і мусулман. Як відомо, на переговорах сторони відмовилися від територіяльних поступок. Західні журналісти повідомляють з Боснії, що мусулмани тепер майже безперешкодно дістають зброю і тому в більшій мірі, ніж колись, є готові до бойових дій. Щодо боснійських сербів, то вони в даній ситуації не можтуь розраховувати на допомоґу з Беоґраду, бо там готуються до парляментарних виборів. Теперішній президент Сербії Слободан Мілошевіч все більше схиляється до мирних способів розв'язання конфлікту, через який Юґославія потрапила в щільне кільце економічної бльокади.

Спостерігачі підкреслюють, що відновлення обстрілів Сараєва унеможливить заплановане раніше вивезення з боснійських міст хворих і поранених. Їх чекають в Австрії, Фінляндії, Голляндії і Об'єднаних Арабських Еміратах. Серед тих, які потребують невідкладної медичної допомоги, є чотирирічна дівчинка, хвора на левкемію.

В АМЕРИЦІ

НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ буде оприлюднений звіт прокуратора Лоренса Волша, який розслідував „ірангейт", як були названі дві таємні операції — продаж зброї Іранові в обмін за американських закладників і забезпечення зброєю партизанів-антикомуністів у Нікараґуа. „Іранґейт" став величезним політичним скандалом у роки президентства Роналда Реґена. Інформації про таємні достави зброї Іранові проникли у пресу в листопаді 1986 року і від того часу тінь „іранґейту" постійно переслідувала Р. Реґена. Почавши в кінці 1986 року розслідування, прокуратор Л. Волш потратив майже сім років, щоб доказати, що президент Р. Реґен і віцепрезидент Джордж Буш були причетні до порушення законів ЗСА, бо ці закони забороняли доставу зброї Іранові і антикомуністичному спротиву в Нікараґуа. Але прокураторові так і не вдалося знайти фактів, які дозволили б йому притягнути до відповідальности Реґена і Буша. Однак у заключному звіті Л. Волша сказано, що Реґен „створив атмосферу, яка сприяла порушенню законів".

ВИСТУПАЮЧИ НА ЩОРІЧНІЙ конференції Ради демократичного керівництва — організації демократів-центристів, яку Билл Клінтон допоміг заснувати у 1985 році, Президент сказав, що „успіхи економіки — заслуга моєї Адміністрації". Б. Клінтон визнав, однак, що „далеко не всі американці відчувають зрушення економіки до ліпшого".

РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ У ЗСА зменшився. У листопаді зафіксовано найбільше місячне зменшення безробіття за 10 років — на 0.4 відсотка. Якщо у жовтні рівень безробіття становив 6.8 відсотка, то в листопаді — 6.4 . Зменшення на 0.4 відс. здивувало майже всіх без вийнятку експертів, бо економісти передбачали зменшення рівня безробіття на 0.1, максимум на 0.2 відс. В останній раз рівень безробіття зменшився за один місяць зразу на 0.4 відс. у жовтні 1983 року, коли країна виходила зі стану тривалої рецесії — спадщини правління президента-демократа Джиммі Картера.

БІЛИЙ ДІМ ПОВІДОМИВ дату візити Билла Клінтона в Росію. На запрошення президента Росії Боріса Єльцина Президент ЗСА відвідає Москву 12—15-го січня наступного року. Пресовий секретар Білого Дому Ді-Ді Маєрс повідомила, що метою візити є „зміцнення нового демократичного партнерства між З'єднаними Стейтами і Росією, яке було встановлене під час ванкуверської зустрічі президентів двох країн у квітні 1993 року". Керівники двох країн мають намір обговорити проблеми економічної безпеки і ряд реґіональних проблем. Американський Президент плянує також провести зустріч з лідерами різних партій і рухів, які виступають за підтримку реформ. Ці зустрічі дадуть змогу Президентові „з перших рук" дізнатись про проґрес країни у справі здійснення економічної і політичної реформ.

„УДАР БЛИСКАВКИ" —ТАКУ назву мала операція, яку провело ФБІ, під час якої аґент бюра увійшов у контакт з рядом співробітників Крайового управління аеронавтики і дослідження космічного простору (НАСА). В результаті встановлено, що в НАСА широко розповсюджені хабарництво і порушення правових і етичних норм. Операція „Удар блискавки" завершилася ще влітi, однак справа все ще триває. Зокрема, як повідомляє АП, „матеріяли, які зібрав аґент, передані в бюро генерального прокуратора ЗСА у Гюстоні, де розташований центр".

„В ОСТАННІ ДНІ НЕ ВІДБУЛОСЯ ніякого зрушення у військовій політиці ЗСА щодо Північної Кореї", — заявив представник Пентаґону Майкл Даблдей, коментуючи опубліковану в газеті „Ню Йорк Таймс" статтю, в якій твердилося, що у Вашінґтоні розробляють кілька варіянтів поширення американської військової присутности на Корейському півострові і стратеґічний плян на випадок воєнної конфронтації з Північною Кореєю. Газета „Ню Йорк Таймс" також повідомила, що президент Билл Клінтон запросив на зустріч до Білого Дому секретаря Департаменту оборони Леса Еспина і голову комітету начальників штабів Джана Шалікашвілі, щоб обговорити становище навколо Північної Кореї.

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N J

Передплата на рік $ 40 00 на півроку - $22 00 на 3 місяці—$12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси—$1 00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Злочини у ЗСА і їхнє джерело

Злочинство в Америці прийняло такі розміри, що стало найпершою темою показів на всіх телевізійних каналах. Воно дуже різнорідне, почавши від вихоплювання з рук жінок торбинок і крадежі автомобілів, до вламів до приватних домів і банків з грабежами і вбивствами. У Ню Йорку раз-у-раз гинуть поліціянти під час служби і водії таксівок. Недавно відбувся, мабуть, перший в історії демонстрацій — страйк зареєстрованих таксівок у протест проти безкарности злочинців. Між п'ятьма містами в Америці, де за статистикою є найбільше злочинів, знаходиться столиця цієї країни — Вашінґтон. Посадник Ню Йорку Дейвид Дінкінс програв вибори 2-го листопада ц.р. головно тому, що нюйоркські вулиці стали джунґлями, — вже десятки осіб, між ними жінки і діти, загинули тому, що ,,випадково" знаходилися на лінії стрільних поцілів на вулиці.

У дебатах над способами ,як протидіяти цьому лихові, яке компромітує Америку перед світом, до чого причиняються численні вбивства чужинецьких туристів, — найбільше уваги присвячується двом проєктам: потребі збільшити число уніформованої і тайної поліції та потребі завести контролю продажу ручних пістоль. Обидва засоби половинчасті і щонайвище лікують симптоми, а не джерело недуги. Таким маленьким ліком став підписаний 30-го листопада ц.р. президентом Биллом Клінтоном, так званий, Брейді-закон , який зумовлює видачу поліційного дозволу на закупівлю стрільної зброї — від переведення впродовж п'ятьох днів слідства, чи даний петент вартий отримати такий дозвіл.

Назва цього закону прийшла від історичного атентату на колишнього президента Роналда Реґена. Він був тільки легко поранений і видужав але одна куля поцілила його пресового секретаря Джеймса Брейді так нещасливо, що той став калікою на все життя. На церемонії підписання цього закону у Білому Домі біля Клінтона сидів на рухомому кріслі спаралізований Вілліям Брейді.

Насправді цей закон матиме мінімальний вплив на зменшення числа злочинів. Злочинці не купують пістоль у крамницях, тільки мають десятки інших способів здобути собі пістоля чи іншу зброю. В втім, поки схвалено цей закон — велися тижнями дебати у Конґресі і щораз злагіднювано первісний законопроєкт: вперту опозицію вело сильне конґресове ,,лаббі" впливової і популярної організації Американська Рушнична Асоціяція. Речники цієї Асоціяції завжди повторяють, що не зброя вбиває, а — людина. І правда за таким твердженням. Адже щоб відстрашити людину від убивства — треба сильнішого арґументу, як п'ятиденний термін для отримання поліційного дозволу. Таким сильнішим арґументом є заведення суворої судової кари, в першу чергу, скасування теперішньої можливости підсудного ,,торгуватися" з прокуратурою (,,плі барґенінґ") та скасувати звільнювання підсудного за ,,порукою" (бейл), за якоюсь грошовою сумою, і звільнювання засудженого в'язня перед відсидженням повного терміну. Але про реформу судівництва по лінії загострення кари і всієї процедури — нема мови.

Президент і Конґрес не рухають існуючого ультраліберального судівництва, бо вся американська державно-політична верхівка наставлена на зберігання і якнайдальшого поширювання ,,прав людини", до яких належать також права злочинців, бо, мовляв, вони є також людьми. Це привело до такого абсурду, що в добі американських піонерів та в добі воєн з індіянами було куди менше злочинів, як згодом, коли не стало ,,Дикого Заходу", а стала культурна закономірна країна. Бо у тій добі ,,Дикого Заходу" вішали на першій гіляці злодія коня, який тоді був більшим скарбом, як нині авто. Відстрашувало злочинців мариво електричного крісла. Сьогодні суд і в'язниця не користуються найменшою пошаною злочинного світу, яке заливає країну, включно з її школами — наркотиками і промостило пістолям шлях навіть до народних шкіл. Злочинний світ сміється з ,,закону Брейді". Консервативні кола потішають себе, що це тільки ,,початок".

Микола Бараболяк

ПРО ҐАТТИ, ОПЕКИ, НАФТИ Й ІНШІ ЕКОНОМІЧНІ ЗАТІЇ

I

17-го листопада Палата Репрезентантів урешті кільканадцяти голосами більшости затвердила торговельний договір між ЗСА, Канадою і Мехіко відомий під акронимом НАФТА. Договір дуже вагомий і економічно і політично. Клінтон відітхнув, бо впав йому великий камінь зі серця. Наступного дня він міг виїхати в оптимістичному настрою до Сієтл у Каліфорнії на конференцію іншої, ширшої міжнародної економічної асоціяції, знаної під акронимом АПЕК. Чому? Часи економічної ізоляції країн погребані, і гріб запечатаний. Епоха економічної співдії у світі у повному розмаху. Кожна нині держава, навіть така економічна потуга як ЗСА, мусить рахуватись із господарськими інтересами інших народів, і достосовуватись до них; мусить торгувати, продавати й купувати, щоб не задушитися у своєму нутрі. ЗСА залежить нині дуже, щоб виєднати для себе найкращі умови торгівлі в міжнародній торговельній асоціяції відомій як ,,Gatt" (,,General Agreemnt on Tariffs and Trade), та не менше теж (у новійшій, — ,,Asia-Pafic Economic Cooperation). В АПЕК переговори між торговельними контраґентами ведуться вже відколи це пишу (19-го листопада) ,,Про торговельні користі для ЗСА в асоціяції ,,GATT" пересправи зачнуться в Женеві десь за місяць. Від тих обох конференцій залежить скільки ЗСА зможуть експортувати до інших членів згаданих організацій і на яких умовах, від чого з черги залежить для ЗСА — істотне — кількість нових ,,джабів".

Кілька слів про ҐАТТ. Перші кроки для здійснення ідеї ,,спільного ринку", зродилися у знищеній війною Европи, головно у Франції і Німеччині, де за інспірацією Моне у Франції й Аденауера в Німеччині, дано початок ідеї співпраці народів Европи в економіці і для безпеки. Завершилось це підписанням у Римі 1957 року Договору про Европейську економічну спільноту . Членами-основниками було шість держав — Німеччина, Франція, Італія та держави Бенелюксу. Договір створив митну унію з метою улегшити рух товарів через кордони, як теж забезпечити вільний обмін капіталу і робітника без бар'єр і кордонів. Уже 1959 року Великобританія, Швеція, Норвегія, Данія, Австрія, Портуґалія і Швайцарія додумалися до того, що ідея економічної співпраці, замість митних заборол з високими ставками, виходить на користь народам, і створили наче додатково до ЕЕС організацію, яка мала б співдіяти з ЕЕС під акронимом — ,,EFTA" — ,,European Free Trade Association". Згодом абсорбувала шість держав ,,EFTA", та прийняла у своє членство Грецію і, так що нині в ЕС (після остаточної ратифікації договору у Маастріхті перехрещено ЕС на Европейську Унію, ЕУ на знак тіснішого поєднання!).

В ЕС не було ЗСА. Та ідеї економічної співпраці замість митних воєн спалахнули теж у країнах Америки. В результаті двадцять три держави Европи й Америки заключили 1947 у Женеві ширший характером співдії міжнародний договір відомий під акронимом ,,GATT". — Нині ця організація нараховує більш 50-ти учасників. Її завдання: співпраця між розвинутими народами світу на торговельній площині, головно через низькі мита, або їх загалом скасування для деяких трансакцій. Члени з'їжджаються часто, у переговорах зменшують чи в інший спосіб міняють тарифи і квоти імпортів та експортів з метою підтримати слабших, та вирівняти інтереси, іноді і коштом могутніших.

Закінчення буде.

Петро Часто

СОРОМНО ЗА РОСІЮ

Владіміра Жиріновського, голову російської Ліберально-демократичної партії, донедавна ніхто з політичних аналітиків поважно не брав. Те, що він проголошував, викликало напівнезручні-напівпоблажливі посмішки: мовляв, що візьмеш зі слабого на голову? Але раптом дізнаємося: ось тепер, перед грудневими виборами в Росії, партія В. Жиріновського заявила про себе як одна з трьох найбільш представницьких сил. Сам він певний, що дістане щонайменше 30 відсотків голосів. І тут, волею-неволею, мусимо пильніше придивитися до цієї людини, прислухатися до її мови — вже не просто смішної, абсурдної, але й, як виглядає, небезпечної.

Московська газета ,,Куранти", розповідаючи про зустріч В. Жиріновського з військово-морськими командирами, цитує ці його слова: ,,Треба забрати 11-ту дивізію з Таджикістану — нехай афганці і таджики перерізують один одному горлянки. Відтак таджики, що вцілюють, підуть різати горлянки узбекам, бо в Ташкенті мешкає багато їхніх братів-таджиків, котрих хотіли зробити узбеками. А потім узбеки, яких не доріжуть, підуть війною на киргизів. А в цей час росіяни будуть сидіти і чекати, коли ці родові племена прибіжать проситися назад. Тоді ми поміркуємо, на яких правах їх брати в Росію — на правах волости чи повіту..."

При всій убогості й вульгарності свого розуму, цей ,,лідер" напевно розуміє, що не узбеки і не киргизи зруйнували імперію, а передусім Україна. Отже, як В. Жиріновський трактує нас і нашу державну незалежність? Нижче подаємо деякі політичні ,,перли" з його недавнього інтерв'ю для українського пресового аґентства. Поперше, цікаво з'ясувати загальну плятформу Ліберально-демократичної партії. Ось вона: ,,Від інших партій нас відрізняє те, що ми є проти відновлення СССР і проти СНД. Ми за відновлення російської держави в кордонах колишнього Союзу на добровільних засадах, при допомозі комплексу правничих та інших засобів". Кореспондент Дмитро Кублицький просить російського ,,ліберала" більш докладно висловитися — які ж це ,,правничі та інші засоби"? Відповідь: ,,Наприклад, економічні. Ось Україна нам заборгувала один трильйон рублів, а ми припинимо все постачання, поки не поверне увесь борг". Щодо відновлення кордонів імперії: ,,А як же без кордонів? СНД — штучне утворення і має такі ж штучні кордони. Хто їх встановив? Троє дядьків з'їхалися в лісові чагарі і там вирішили — буде не СССР, а СНД. Це ж протизаконний акт! Україна увійшла у склад Росії понад триста років тому, увійшла навіки. Не існує таких понять, як Україна чи РСФСР — є лише Росія!".

Д. Кублицький нагадує, що в 1654 році стався тільки військовий альянс, а не приєднання до Росії. Відповідь: ,,Було возз'єднання, возз'єднання, возз'єднання! Втім, нехай буде навіть так, як ви кажете, однак у такому випадку нехай Україна залишається у межах 1654 року. Як входили, так і виходьте. При чому тут східні реґіони — Дніпропетровщина, Крим — яке ви маєте до них відношення? Це ж ми відвоювали їх у турків! Україна — це тільки Львів!..."

Нарешті — найцікавіше: що в першу чергу робив би В. Жиріновський, якби його вибрали президентом Росії? Еге ж, той наробив би... Було б краще, якби цього не сталося. ,,Негайно закрив би усі кордони і припинив би всю допомогу іншим країнам, змусив би усіх сплатити нам борги. Ось Україна винна нам один трильйон — нехай віддає. Не може — будемо відбирати території, спочатку — Крим, потім Донбас, потім Дніпропетровську область. Вийдуть на волю політв'язні, а на їхнє місце сядуть ті, хто розвалив СССР. Кравчук сидітиме перший. Ще побачите, як він буде бігти Хрещатиком, намагаючись встигнути на останній літак чи корабель з Ізмаїлу в Канаду або Австралію. Про Чорновола навіть не кажу... Коли ми прийдемо до влади, то позакриваємо всі нафтові і газові труби, й Україна, замерзаючи, звернеться до Туркменії, але ми й там позакриваємо, тому що й там все належить Росії..."

На цих словах Д. Кублицький зауважує, що власність Совєтського Союзу не було поділено між республіками, зокрема діямантовий і золотий фонди. В. Жиріновський робить ,,великі очі": ,,Про що ви говорите? Про які фонди? Це все належить Росії і тільки Росії! Україна нехай шукає золото своїх гетьманів — Хмельницького й інших. Уряд України, коли ми переможемо, стане політичним трупом. Він буде сидіти в Лефортівській тюрмі разом з дядьком Льонею..."

Ось така геополітична стратегія потенційного російського вождя. Відверто кажучи, все наговорене В. Жиріновським, перебуває поза межами аналізи — воно навіть у нас, українців, викликає сором за сучасну Росію і її політиків. І все ж це інтерв'ю в якійсь мірі є своєрідною сатисфакцією. Ми нарікаємо на теперішніх державних провідників, і є за що — за непослідовність, нерішучість, нескон-солідованість, недостатню цілеспрямованість національно-патріотичних зусиль, однак поруч з головою російської Ліберально-демократичної, властиво — фашистської партії, у нас, слава Богу, нема кого поставити. Ми не маємо таких примітивних, історично неосвічених, несправедливих — ,,недоколисаних", як кажуть у нашім народі.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Українська Тоска в Метрополітальній опері зачаровує

Як пригадуємо собі два роки тому гостювала в Мет опері в ,,Тосці" Дж. Пуччіні світової слави українська співачка, одеситка, сопрано, Марія Ґулеґіна. Тоді і реклямовано її як українку; тепер про її національність не згадано. Хоча спів і гра нашої співачки тоді були блискучими, критика тутешня не спішилась оту її вершинність примадонни потвердити. Зле написати не можна було, а дуже добре — не лицювало. Між тим дирекція Мет опери перепробувала на сцені й інших відомих співачок у ролях Тоски. Вкінці та ж дирекція прийшла до переконання, що найкраща Тоска нашого сьогодення це таки українська співачка Марія Ґулеґіна. І хоч не легке було вирішення, проте конечність вимагала заанґажувати найкращу Тоску, нашу Марію аж на вісім ґастрольних виступів і то з найславнішими тенорами світу, Плясідо Домінґо та Лючіяно Паваротті. Виступи свої у ролі італійської примадонни Тоски розпочала Марія 2-го жовтня ц. р., а кінчає 16-го квітня 1994 року. Кожний хто був на прем'єрі ,,Тоски" чи і дальших виступах Марії, захоплений і полонений співом та її грою. Проте знову клопіт із деякою пресою.

Критик ,,Ню Йорк Таймсу" не ставить у своїй критиці на першому місці головного персонажу, героїні опери, а починає від тенора. Адже опера ,,Тоска" стоїть і паде саме ролею Тоски, хоч би тенор був і піднебесно бравий. Ми й не заперечуємо знаменитости Домінґа. Проте тенор іде по примадонні. Можна погодитись, що критика в цій газеті зовсім похвальна для Марії, але далека від справедливости, безсторонности та мистецької повинности критика. Отому то критикові вже на початку його писання, якби притьмом вирвалось ствердження, що ця ,,Тоска", це був ,,надзвичайний успіх". А за цей же успіх відповідає перш за все Марія Ґулеґіна. І критик ,,Ню Йорк Таймсу" не зумів чи й не забажав повністю виявити це. Він признає, якби і не дуже радо, що М. Ґулеґіна в головній ролі посідала ,,потрібний фізичний чар і хвилюючу екстраваґантність". А там, що її ,,голос має запаси потужности та темне забарвлення". Та тут мусів він додати хоч невеличку ,,ложку дьогтю", вгадуючи, що в 3-ій дії опери відчутно було деяку втому у співачки. Однак автор цих рядків, який був стипендистом у славетного А. Дідура і самий був оперовим та концертовим співаком, без намагання ствердив, що Марія, після великого успіху її арії в 2-ій дії, в 3-ій дії якраз найсвобідніше звучала.

Передусім незабутня сцена в 1-ій дії остане назавжди в пам'яті. Коли Тоска-Марія на закид Скарпії начебто вона в церкві завидувала своїй уявленій суперниці, ми чуємо її піяніссімо і покірне: ,,Бог мені простить"; а зараз же далі це колосальним крешендо, найбільш зворушливо і драматично викарбовує: ,,Він (Бог) бачить, що я плачу!". Чи в 2-ій дії, де оту прославлену арію виводить Марія майже лежачи, тоді коли інші співачки, в кінцевій частині співу встають, щоб високі тони вийшли певніше. Марія відтворила цю арію прекрасно; і не тільки високе ,,б" витримала вона довженно, а виїмково кінцеві тони були сповнені хвилюючої розпачливости і трагізму. Гидотному і конаючому Скарпії вона з найглибшим переконанням і відразою, якби приказувала, повторюючи: ,,Вмирай". В 3-ій дії, я ще не бачив ніколи, щоб Тоска так швидко промчала східцями до свого Марія в тюрмі. Це було навіть небезпечне, рисковне акторство. Але таке унікальне!

У повоєнних часах мені пощастило почути і подивляти на оперовій сцені три найбільш мистецькі й найвизначніші Тоски: Марію Калляс, Ренату Тебальді та Монтсерат Кабальє. Калляс, будучи великою співацькою індивідуальністю, першорядною актрисою, не домагала в цій ролі, бо голос її, хоч і посідав драматизм виразу, не мав гарного забарвлення, та ще й вібрато звуку притьмарювало переконливість та красу її Тоски. Тебальді ставна, з прегарною барвою голосу і з подиву гідним умінням співати, не була, на жаль, актрисою. А в ролі Тоски безумовною конечністю є спроможність передати трагізм ролі й акторсько. Кабальє визначалась красою безконкуренційного піяніссімо, яке в ,,Тосці" є часто потрібне, зате потуга голосу конечна. Вона теж акторсько не потрапила подолати завдання завдяки об'ємистості своєї фізичної побудови.

(Закінчення на стор. 3)

Любов Коленська

ПИСЬМЕННИЦЯ, ЩО ПЛАКАЛА ПОЕЗІЯМИ В ПРОЗІ...

II

Стаття Ольги Вітошинської, Париж, — ,,Творчі взаємини Ольги Кобилянської з Лесею Українкою" добра і вичерпна, та здебільшого основана на кореспонденції О. Кобилянської з Лесею Українкою (Ольга Косач-Кривинюк: ,,Леся Українка — Хронологія життя і творчости", Ню Йорк, 1970). Використовує ця журналістка і ще такі праці: ,,Література, статті, розвідки, огляди" (Ню Йорк-Мельборн); Анна-Галя Горбач: ,,Ольга Кобилянська й німецька культура", Ольга Кобилянська... знайомство з Карлом Карським" і есей Володимира Яніва французькою мовою та інші твори про Лесю Українку визначних авторів.

Ольга Вітошинська ґрунтовно розвиває тему творчих взаємин поміж обома письменницями, стверджуючи велике побратимство душ О. Кобилянської та Лесі Українки, що позначилося на їхніх розмовах і листуванні, головною темою якого була література. ,,У їхніх взаєминах, — пише О. Вітошинська, — слідна велика товариська взаємодопомога: обопільні переклади їхніх творів на чужі мови, їх підготови до друку, заходи у видавництвах, і, врешті, доброзичлива критика на недоліки у їхній творчості, що їм виходило тільки на добре. В цьому саме полягала велич їхніх творчих взаємин". У їхньому житті було багато паралель, — стверджує О. Вітошинська, — хоча б навіть матері обидвох письменниць: ,,Обидві письменниці мали подібних матерів: мати Кобилянської, чи як її називала Леся Українка 'Свята Анна', хоч походила з німецької родини Вернерів, зуміла вести дім в українському дусі й навчити дітей української, нехай і недосконалої, мови; мати Лесі Українки, письменниця Олена Пчілка, яка видавала свій 'шовіністичний' журнал 'Рідний Край' вщіпила в своїх дітей не тільки любов до всього українського, але й ненависть до московського ворога, якого вона, чи не єдина з тогочасної інтеліґенції, зуміла відчути своїм жіночим 'шостим', змислом". — Це лиш дещо із цієї статті.

У статті Блянки Єржабкової, Штутґарт, — ,,Чеські переклади і критика творів Ольги Кобилянської та її листування з чеськими науковцями", читач уперше зустрінеться із незнаним досі фактом, — що багато творів Ольги Кобилянської друкувалося чеською мовою у літературних журналах і збірниках, як також твори її виходили окремими публікаціями. У перекладі на чеську мову появилися повісті письменниці, ,,Земля", ,,В неділю зілля копала". В літературних оглядах друкувалося багато аналітичних статтей чеських науковців про Кобилянську. У популяризації її імени, — пише Б. Єржабкова, чималу заслугу мав Іван Франко, який реґулярно друкував огляди української літератури у передовому чеському журналі ,,Слов'янський огляд". Там, у 1889 році, І. Франко обговорив два оповідання О. Кобилянської — ,,Мелянхолійний вальс" і ,,На полях". У цьому ж журналі теж подавано відомості про інших письменників України. О. Кобилянська у своїх листуваннях до проф. Франтішка Ржегоржа інформує його про багатство української культури, розказує про виріб вишивок і ґерданів, ознайомлює його з українським побутом. У свою чергу Франтішек Ржегорж висилає О. Кобилянській чеські журнали та книжки.

Володимир Жила, (Луббок, Тексас) у статті ,,Роля християнських ідей в романі 'Апостол черні", перевівши аналізу змісту повісті, її підкладу, розглядаючи окремі риси осіб, їхні діялоги, поведінку, вчинки і напрямні їхнього думання, — стверджує, що ,,У цьому романі О. Кобилянська не лише зобразила християнські ідеї в практичному житті, але вказала також на потребу надхненних священиків, які мали б чистою євангельською правдою і наукою відроджувати душі українського народу". А ось, — пише В. Жила, — один із головних персонажів цієї повісті О. Захарій каже: ,,Апостол черні мусить бути і творчим духом моралі, серця і ума. Мусить ним насправді наскрізь бути — не фарисействувати в користь особистих, еґоїстичних цілей, нижчих від тої — 'черні', між якою живе і годується".

Олександра Кисілевська-Ткач, зацікавила нас аналізою одного з оповідань О. Кобилянської — ,,Там, де народилася 'Битва' ". Авторка статті, щоб пов'язати в одноціле і свою аналізу оповідання і особу О. Кобилянської, зразу вводить читача в одне із великих замилувань письменниці — її проходи в гори, де милувалася любою їй буковинською природою. І на одній із цих прогулянок зродилася саме оця ,,перлина" — нарис, згадане вище оповідання. Ось що розповідає у своїй автобіографії з 1927 року сама Ольга Кобилянська: ,,З одної з таких дальніх прогулянок я привезла з собою з великого лісу здобуток, а це 'Битву', котру я бачила власними очима, перебувши більше як день у лісах, де зрубували ліс, і де мала я нагоду бачити боротьбу робітників з столітніми великанами, соснами та смереками, і подивляла фізичну силу і сприт одних, та опір і маєстат природи з другої сторони, між тим, як від поодиноких, що залишалися тут і там, нетиканих, тонкогнучких ялиць ішло несене вітром жалісне скрипіння, й уявлялось моїй тоді молодій душі, мов плач полишених вдовиць. Довший час носила я ту картину живої природи в душі, доки не настала хвиля, де я кинула її на папір, жаліючи, як фанатична поклонниця природи, за пишним лісом і застановляючись рівночасно над зручністю робітників при зрубі й скочуванні великанів в долину...".

У оповіданні ,,Битва", — пише О. Кисілевська-Ткач — чи не перший раз в українській прозі, природа стає головним персонажем. Авторка надає їй людську психіку, зона відчуває, страждає, бороniться, зводить бій, вмирає". Українська і чужа критика високо оцінила нарис ,,Битва". З-поміж видатних українських письменників і діячів культури на це оповідання звернули увагу: Борис Грінченко, Осип Маковей, Іван Франко, Леся Українка, Христя Алчевська, Денис Лукіянович, Леонід Білецький та інші. А з чеських літераторів — Людвік Якубовський, Ґеорґ Адам, Тереза Турнерова, Павля Мудра, Іржі Горак, Рудольф Гулка. Ольга ж Кобилянська розцінює це своє оповідання так: ,,Всі дрібні поезії в прозі — це каплі моєї крови, я плакала поезіями в прозі". Зрештою, ця самооцінка письменниці стосується не лише оповідання ,,Битва", але всієї її творчости...

Закінчення буде.

Рідна Школа Українознавства ім. Лесі Українки при УККА
Морріс Кавнті, Н. Дж.

запрошує українську громаду на

ГОСТИНУ СВ. МИКОЛАЯ

в неділю, 19-го грудня 1993 р. о год. 2-ій по пол.
в Рамада Готель, Рут 10 Іст, Гановер, Н. Дж.

Святочна програма у виконанні учнів Рідної Школи. Роздача дарунків, а опісля кава і солодке.

Небесна канцелярія відчинена від 1-ої до 2-ої по пол.

Маємо на складі новий, чудовий альбом великого формату

„СВІТ ОЧИМА НАРОДНИХ МИТЦІВ"

Українське народне малярство XIII-XX століть

Автори-упорядники
В. І. Свєнціцька - В. П. Откович
Редактор Ю. О. Іванченко

Київ, видавництво „Мистецтво", 1991, накладом і друком Кемнітцер Ферляг, Федеральна Республіка Німеччини, стор. 302. Тверда оправа, ціна 65.00 дол.

В альбомі представлені численні твори народних малярів, які зберігаються по музеях України та приватних колекціях. Вони дають виразну картину розвитку української культури та показують „невичерпні творчі сили українського народу, який і в найтяжчі роки свого багатостраждального минулого, творив прекрасні невмирущі цінності". З них видно, які мистецькі твори залишила нам стара Україна.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій м. Ню Йорку
та
Українські Комбатантські Організації

запрошують українське громадянство метрополітального Ню Йорку на доповідь

Україна Сьогодні

яку виголосить
ген.-май. Олександер Скипальський
Міністерство Оборони України
Голова Спілки Офіцерів України
субота, 11-го грудня 1993 р., 5-та год. по полудні, Дім ОУВФ, 136 Друга Авеню.

З великою приємністю повідомляємо і запрошуємо українську громаду на

ВІДКРИТТЯ МИСТЕЦЬКОЇ ҐАЛЕРІЇ

ХРИЗАНТА

98 Second Avenue, New York

Ґалерія виставляє твори мистців з Америки та України: олії, акварелі, ґрафіку, пастелі, керамічні вироби та ін.

Відкриття відбудеться
в неділю 12 грудня 1993 року о 1:30 пополудні.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ТОРОНТО, Онт.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

відбудуться

в суботу, 18-го грудня 1993 р. о год. 2-ій по пол.
в Домі Української Фундації
2118 A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці, організатори та делеґати 32-ої Конвенції наступних Відділів:

49, 401, 402, 407, 408, 415, 426, 432, 439, 440, 441, 442, 456, 460, 464, 466, 474, 480, 506

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

Осінні наради призначається організаційним справам, Конвенції УНС у 1994 р. та святкуванням 100-ліття існування нашої Установи.

У нарадах візьме участь

ред. Василь Дідюк, головний контролер УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
о. д-р Мирон Стасів, голова
Іван Шлапак, секретар — інж. Роман Бенеш, касир

Вертається поет в Україну

Безмежно любив і все творче життя віддав Україні проф. Ол. Неприцький-Грановський (1887—1976). Та не судилось йому діждатись світлого дня її незалежности. Професор Міннесотського університету, активний громадсько-політичний діяч, поет, світової слави учений-ентомолог був тривалий час незнаний на рідній землі. У короткі хвилини відпочинку за тисячі миль від України вертався думками до отчого порога і мережив рядками свою тугу і біль. Нарешті крига скресла. У 1992 році на кошти родича поета Бориса Неприцького у Києві вийшла друком збірка „Золоті ворота". Кілька сотень примірників книги швидко розійшлися на батьківщині у чудовому мальовничому краї Крем'янеччині, яку вимушено залишив юнак у далекому 1913 році.

За два останні роки чимало зроблено, щоб добре ім'я О. Грановського стало відоме на рідній землі. До цього прислужився краєзнавець, провідний науковий співробітник Крем'янецького музею Гаврило Черниxівський. Віднайдені унікальні матеріяли про життєвий і творчий шлях поета і вченого, зібрані листи, писані до брата Сергія в Україну. Значною подією було відкриття першої у світі меморіяльної таблиці О. Неприцькому-Грановському на батьківській садибі у Бережцях, де народився і провів він дитячі та юнацькі літа.

Та багатющі архівні матеріяли були далеко від Бережець, України, у Міннесотському університеті. Мрією Г. Черниxівського було побувати тут і ознайомитись з бібліотекою та архівом проф. О. Грановського. Завдяки спонзора — родини Бориса Неприцько це вдалося здійснити. Три місяці напруженої праці, допомога співробітників архіву дали можливість вив чити сотні справ, виготовити копії найважливіших документів, фотографій. Все це стане в пригоді під час оформлення літературно-меморіяльного музею О. Неприцького-Грановського у рідних Бережцях.

Заходами 32-го Відділу ОДВУ в Міннеаполісі 14-го листопада відбулася Панахида за душу спочилого у церкві св. Михаїла, парафіянином якої кілька десятиліть він був. Після Св. Літургії розпочалась Панахида, яку відправив Владика Паїсій. Присутні в молитвах згадали св. п. О. Грановського. Опісля був поминальний обід. Головував на ньому Василь Станиславів.

Учасники Панахиди в пам'ять науковця-поета (зліва): Б. і Г. Неприцькі, М. Пундик-Смага, Г. Черниxівський, Владика Паїсій, В. Станиславів, О. Амброзяк, А. Семенюк, Н. Каркоць.

Св. п. О. Грановський (1950-ті роки)

— Чимало доброго, — сказав він, — зробив проф. О. Грановський. Кілька десятиліть не обходилась ні одна ділянка життя, в якій би не брав участи проф. О. Грановський. Згадаймо: сотки родин він вирвав із таборів Ді-Пі на волю 1949 року, виїжджав до Німеччини, щоб організувати їх переїзд до ЗСА. Разом з дружиною Іреною вони приймали приїжджих, годували їх, шукали житло і працю. Понад півстоліття він був дуже активним у громадсько-політичному, церковно-культурному житті не тільки Міннесоти, а цілої Америки.

Промовець аналізує наукову, громадсько-політичну, церковну й культурницьку діяльність проф. О. Грановського, його неоціненний вклад у відродження незалежности України. Справді, багато зробив учений, щоб про українців знали і в Міннесоті, і за її межами.

Про поетичну спадщину, вшанування імени О. Неприцького-Грановського в Україні оповів Г. Черниxівський.

— Насамперед дозвольте, — сказав він, — від рідних Бережець, чарівної Ікви, мальовничих Крем'янецьких гір, всієї України подякувати за вшанування пам'яті О. Грановського. Хочу зупинитися на його поетичній спадщині, оповісти, як повертається на рідну землю поет і вчений. Вірші О. Неприцького-Грановського чарують кілька поколінь шанувальників його поезії, що увійшла до скарбниці культурних надбань українського народу. Не дивно, що два десятки віршів поета покладені на музику Василем Штулем, Сергієм Лібацьким, Сергієм Ярмоленком, Романом Придаткевичем та іншими композиторами. Це й хорові пісні („Хрест волі"), романси („Дружині"), твори для сольо чи дуету. Назви збірок його творів говорять самі за себе: „Пелюстки надій" (1910), „Намистечко сліз" (1911), „Іскри віри" (1953), „Осінні узори" (1957), „Гимни сонцю" (1958) та інші.

Звучать вірші О. Неприцького-Грановського. Слухачі мають можливість ознайомитись із вперше надрукованим „Порожня оселя", що появився у часописі „Рідний Край" стараннями редактора Олени Пчілки. Деклямується поезії „Дзвонять дзвони" (1911), „Молитва", „Хрест волі" (50-ті роки), „Вітре" (60-ті роки), ряд інших.

Промовець ділиться радісними новинами повернення О. Грановського в Україну. Опубліковано два десятки статей про його життя й творчість, чимало віршів поета. Вперше його ім'я появиться в Українській літературній енциклопедії, т.3, що незабаром вийде друком у Києві. Відкрита меморіяльна таблиця у Бережцях. Одна з вулиць сивочолого Крем'янця носить ім'я О. Неприцького-Грановського. Вийшла збірка „Золоті ворота".

П. Черниxівський ділиться пошуками і знахідками матеріялів у Центрі досліджень історії іміґрації при Міннесотському університеті. Виявлено свідоцтво про закінчення 1905 року Білокриницької лісівничої школи, диплом доктора наук, лист Ричарда Ніксона, ряд унікальних рукописів поезій початку XX століття, щоденники за 1910—13 та 1965 роки. Є десятки рідкісних фотографій. У березні 1912 року знято Миколу Лисенка, Олену Пчілку, Павла Богацького (ред. часопису „Українська Хата" у 1909—14 роках, і серед них молодий О. Грановський.

— Сьогодні, — продовжив розповідь промовець, — стає дійсним створення першого літературно-мемо ріяльного музею О. Грановського у Бережцях. Виготовлено до ста копій фотографій, рукописів, документів тощо. Користуюсь нагодою і висловлюю вдячність працівникам архіву за допомогу. Маючи певний досвід (нещодавно відкрито перший в Україні Літературно-Меморіяльний Музей Уласа Самчука у Тилявці, де жив письменник), беруся за складання тематико-експозиційного пляну майбутнього музею О. Неприцького-Грановського у Бережцях.

Спогадами про зустрічі з проф. Грановським поділилась в імені Українського Золотого Хреста Надія Каркоць. Вона розповіла про спільну працю серед жіноцтва української діяспори.

Родич поета Борис Неприцький подякував Єпископові Паїсієві, хорові, організаторам Панахиди, усім присутнім за вшанування пам'яті видатного вченого і поета, Людини з великої літери.

Пропонуємо вірш О. Неприцького-Грановського „Вітер", написаного 1961 року, який звучить актуально й сьогодні:

Вітре

Своїми сивими грудьми
Ламай, трощи усе на світі,
Гучніш, нестриманіш шуми,
Мій вічний побратиме,
вітре.

Нехай завалиться усе
На полі довгому чужому —
Тоді на крилах віднесеш
Мене самотнього додому.

А може ні? У рідний край
Я повернуся ще не скоро: —
Тоді, як сміття, розметай,
Тоді зітри мене, як порох.

І. В.

Я. Т. Кульчицький слідкуватиме за виборами в Україні

Я. Кульчицький

Ярополк Кульчицький, син Христини та інж. Богдана Кульчицьких із Синамінсону, Н. Дж. є призначений на пост заступника головного начальника Міжнародньої фундації виборчих систем в Україні. Він відповідає за успіх договорів співпраці і співдіяння між міжнародними спеціялістами виборчих систем та недержавними установами — учасниками виборчих процесів. Його завданням також є оглянути і оцінити сучасну виборчу ситуацію в Україні та її технічні і політичні трудноші в адмініструванні виборів 27-го березня 1994 року.

Останньо, Ярко виконував обов'язки заступника директора Української Інформаційної Служби у Вашінґтоні, де його завдання вимагало тісної співпраці між американським і українським Урядами в справах політичного і торговельного розвитку незалежної України. Він опрацьовував і представляв обширні інформації про все нові течії українського Уряду у різних ділянках розвитку членам американського Конґресу, інституціям, фундаціям та американським фірмам, які є зацікавлені Україною. Він був співорганізатором першого Світового конгресу українського студентства у Києві в червні ц. р. та допомагав в продукції „Росія і Україна — один рік пізніше" телевізійної програми на Ci-Span у Вашінґтоні.

Яро закінчив Ратґерський університет в ділянках психології та англійської мови, вчився в Академії мистецтв в Пекіні, Китай, та Екзетер коледжі Оксфордського університету. Він продовжує магістерські студії в ділянці центральних і східних европейських наук при Ла Салл університеті.

Ярко є членом Пласту куреня УСП „Орден Хрестоносці".

Українська...

(Закінчення зі стор. 2)

На щастя, всіма оцими побажаннями і потрібними прикметами примадонни наділена Марія. У неї і струнка постать і клясичне, гарне обличчя і великі карі очі, і безпосередній траґізм акторської гри, без театральної штучности. А передусім у неї знаменито поставлений потужний, темний, принадного кольору, у всіх реґістрах вирівняний голос. Він пливе свобідно, як струмінь ріки. І вкінці, вміння Марії передати отим своїм голосом-інструментом найменші відтіні людського, душевного переживання. Отаке одноразове підложжя таланту, що на ньому опирається побудова вичарування ролі Тоски українською співачкою.

Повне признання і захоплення співом та грою нашої співачки виявила публіка Метрополітальної опери своїми каскадами оплесків і голосними окликами „браво!".

P. S. Уже після написання цих рядків щасливо попала мені в руки німецька газета „Нюйоркер Штатс-Цайтунґ", з 16-го жовтня, де критик Еґон Штадельман, сповнений ентузіязму, одушевлено висловлюється про українську співачку. Ось кілька висловів з його суперлятивної оцінки. Він називає Марію „асом" і „наймолодшою та найяснішою зіркою" Мет опери. „В її голосі проміння а свіжість ущасливлює". Цей критик грамотно і справедливо заявляє, що „Цій молодій мисткині вникливо 'сопрано-експрессіво' стояли до помочі два партнери, витесані з того самого дерева (тенор Домінґо і баритон Мілнс). А вже справді варшинним є його вислів: „Відомо, що молода Марія уміє співати, як ангел, але також, що цю ролю потрапить заграти, як тигриця".

На таку саме критику безсумнівно заслуговує українська співачка.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ

на Києво-Могилянське Товариство для Університету Києво-Могилянської Академії
1992-1993

Києво-Могилянське Товариство є продовженням Фундації Приятелів Університету Києво-Могилянської Академії (збірку проведено через Фундацію ім. О. Ольжича); список жертводавців першої фундації буде незабаром проголошено.

Володимир Безсонів — $12,500 (разом декляровано $50,000) на стипендії для студентів, у пам'ять пок. дружини Юлії, її батьків Якова та Ольги Кухарчуків та своїх батьків Петра та Васси Безсонівих;

по 2,000 — д-р Мирослава Знаєнко; Павлина і Володимир Різники;

по $1,000 зложили — Н. Андрушко, Марія Гладка, Юрій Клюфас, Г. і М. Татарко, Рома та д-р Ігор Гайди $600; Наталія та Іван Даниленки $500; Леся та Орест Щурі $300;

по $200 зложили — Мирон Яросевич/King Kaiser Sporting Goods, Христина і Богдан Шипиляві, Марія Стефанишин, д-р Лариса і Любомир Онишкевичі $175 (у пам'ять пок. Миколи Залозецького та пок. д-ра Остапа Тарнавського);

по $100 зложили — Анна Демчук, Ярослава і Ярослав Букачевські, Станіслава Гайда, Ірина Гриневич, Ольга Калимон, Стефанія Лазечко, Віра і Теодосій Сендзіки, Ірина Васинчук;

по $50 зложили — Юрій Фаріон, Едвард Рокіський, Віра Кущ; Ірина Крамарчук $35; Александер Кобаса $25; Єва і Сергій Захарчуки $25.

На похороні пок. Інженера Ігоря Кмети (вересень 93) зложено в його пам'ять суму $1465 (зібрали д-р Надія і д-р Олександер Кмери та Іван Даниленко):

по $100 — родина Моцюків, д-р Б. Свистун, д-р Р. Трохим, Мирон Залуцький, Оксана Яценко;

по $50 — Борковська, Наталія та Іван Даниленко, П. Микитин з родиною, родина Ненадкевичів, О. і П. Селепини, д-р і дружина Сохани;

по $40 — родина Корсуні;

по $30 — Галина Сегейда, М. Титла;

по $25 — Анна Бояр, родина Данилюків, родина Гаєцьких, родина Карнаухів, родина Коцибали, Ганна Крицька, Віра Кушнір, Павло Микитин з родиною, Валентина Преско, родина Слупчинських, родина Р. Титли, родина Винників, Л. А. Закревська;

по $20 — д-р і дружина Хростеки, родина Футалів, Гарасимчук, д-р і дружина Кіналі, д-р Джеральд Клачаний, Кульчицький, родина Кулиничів, Лютий-Лютенко, родина Салевичів, Слабодух; по $10 - А. Худий, родина Вітюків.

На похороні пок. Романа Данилюка (вересень 1993), в його пам'ять зложили $175 (зібрав д-р Андрій Кмета):

Анна Демчук $100; Віра і Володимир Куці $50; Ірина Крамарчук $35.

Родина Григорів та Ірина Онищенко передали для УКМА бібліотеку їхнього пок. брата Дмитра Онищенка.

Всім жертводавцям щиро дякуємо за щедрі пожертви на Університет Києво-Могилянської Академії, які можна віднімати від податків. Поодинокі пожертви можна призначувати на специфічні цілі (стипендії, бібліотека, книжки, улаштування викладових заль, конференції).

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого дорогого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

ТОМАСА КОСТІВА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 12-го грудня 1993 р. о год. 8-ій ранку в церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Родина просить про молитви за спокій душі покійного.

Після Служби Божої родина запрошує на

ТРИЗНУ

яка відбудеться в церковній залі, Джерзі Сіті, Н. Дж.

Родина КОСТІВИХ

У ВОСЬМУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої і ніколи незабутньої
ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ЛІДІЇ ШУЛЬ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Юра в Ню Йорку, 8-го грудня 1993 р. о год. 8-ій ранку;
в церкві св. Юра у Львові;
соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці, в Норт Порт, Фльорида.

Про молитви за душу покійної просять:
мама — ВІРА
сестра — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
брат — ЯРОСЛАВ з дружиною МАРТОЮ

Ділимося з усіма Городенчанами сумною вісткою, що в дні 2-го грудня 1993 р. помер після довгої недуги в Ґлен Спей, Н. Й. відомий син Городенської землі

сл. п.

МИХАЙЛО ОЗАРУК

нар. 8-го березня 1913 р. в Підвербцях, Городенського повіту, колишній в'язень польських тюрем і німецьких концтаборів, активний громадський і політичний діяч.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 5-го грудня ц. р.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 6-го грудня з церкви св. Володимира Ґлен Спей, Н. Й. Похоронений на місцевому цвинтарі в Ґлен Спей, Н. Й.

Залишені у смутку:
дружина — ЗЕНАЇДА
син — БОГДАН із рідною

Висловлюємо наші щирі співчуття всій родині та приятелям.

УПРАВА ГОРОДЕНЩИНИ

50-ліття подружжя Є. і Р. Голіятів

У суботу, 20-го листопада, у колі найближчої родини, синів Юрія і Едварда з родинами та братів Гілярія і Петра з родинами вшановано нашого середущого брата Романа і його дружину Євгенію з нагоди їхнього золотого ювілею.

Роман і Євгенія побралися 21-го листопада 1943 року в Підгайцях, західня Україна, а вже наступного року, вліті, щоб знову не попасти в лабети НКВД, вони стали емігрантами.

Перетрпівши страхіття Другої світової війни, в 1949 році прибули до З'єднаних Стейтів Америки. Роман зразу ж включився у громадсько-суспільне життя. У 1950 році він став кореспондентом найстаршого українського щоденника „Свобода", яким є до сьогодні. Крім „Свободи" дописує до багатьох часописів діяспори.

У 1955 році Роман став членом Наукового Товариства ім. Шевченка і в тому році виголосив у Ню Йорку три доповіді про „Панораму польської еміґрації" і „Польські політичні центри та їх ставлення до української справи". У тому ж році він нав'язав стосунки з визначним польським публіцистом і тодішнім головним редактором польського щоденника в Ню Йорку „Нови Свят" Клавдієм Грабиком. Він виступив з доповіддю в Українському Народному Домі п. з. „Стара і невирішена тема". Після доповіді він перший раз зустрів Миколу Лебедя, якого польський уряд покарав тюрмою за участь у вбивстві ген. Станіслава Пєрацького. К. Грабик змінив свої шовіністичні погляди супроти українців.

Євгенія і Роман Голіяти (фото зроблене 21-го листопада 1943 року).

Коли у 1962 році, після 18-річного перебування в ҐУЛаґах, до ЗСА повернувся ісусовець Волтер Цішек і незабаром видав свої спогади „З Богом в Росії", висловлюючись суперлятивно про українських в'язнів і їх спротив режимові, Роман написав до „Свободи" рецензію на цю працю і спонукав Цішека дати доповідь для української громади Ню Йорку, що він і зробив в Українському Інституті Америки.

Роман нав'язав стосунки з колишнім прем'єром польського екзильного уряду в Лондоні Станіславом Міколайчиком, який дав згоду виступити з доповіддю перед українцями Ню Йорку, але тої нагоди не використано.

У 1963 році Роман виголосив доповідь в УІА про „Україніку в англомовному світі". Він надалі слідкує за англомовними виданнями, в яких автори обговорюють українську тематику.

В березні 1963 року я з братом Романом були одними з основоположників нового Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галичина в Ню Йорку, в якому він від самого початку є його секретарем, а я — касиром.

У 1949 році Роман закінчив правничі студії в УВУ в Мюнхені, здобувши докторат з державного права. Він є членом-кореспондентом НТШ і членом УІА. Впродовж кількох каденцій, за головування ред. Івана Кедрина і ред. Мстислава Дольницького, він був членом Управи Спілки Українських Журналістів Америки. Протягом 27-ох років він працював асистентом інженером у „Ню Йорк Сіти Транзит Авторіті".

Після вечері в ресторані учасники ювілейного святкування прибули додому ювілятів. Тут при обопільній згадці про пройдений життєвий шлях, який ні для кого не був легким, пролунало кількакратне многоліттєвіє ювілятам.

З Риму надійшло благословення від Папи Івана Павла II, а за посередництвом Андрія Воробця, координатора братської діяльности УНСоюзу, ювілятів привітав президент ЗСА Билл Клінтон і його дружина Гіллярі Родгам-Клінтон.

Євгенія і Роман подякували всім, що прибули здалека і близька, щоб своєю присутністю вшанувати їхній ювілей. Стрілою пролетіло 50-років подружнього життя. Сини ювілятів закінчили коледжі і працюють за своєю професією. Ювіляти радіють своїми синами й внуками, які виховуються на українських традиціях. Старший син Юрій два роки провів у В'єтнамі, був двічі поранений і нагороджений медалею „Пирпл гарт".

Я постійно користаю з порад свого старшого брата Романа, який має більший життєвий досвід. Він постійно дбає як про свою найближчу родину, так і про тих, що потребують його допомоги. Ювіляти зложили 1,000 дол. на український консулят в Ню Йорку.

П. Голіят

Участь СФУЛТ в VI Конґресі СКВУ в Торонто

Цього року від 2-го до 7-го листопада Світовий Конґрес Вільних Українців (СКВУ) відбув свій VI Конґрес в Торонто, місті сталого осідку СКВУ. Ця надбудова всіх організацій українців у світі проіснувала вже чверть століття.

Під час конґресу відзначено двох визначних організаторів СКВУ — уже покійних о. Василя Кушніра та Патріярха Мстислава, які ставили собі за мету сконсолідувати все українство у світі для матеріяльної й духової допомоги вільній Україні.

Світову Федерацію Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ) репрезентували чотири делеґати з ЗСА і один з Канади. ЗСА репрезентували лікарі: Микола Дейчаківський, Олександер Ґудзяк, Леонід Мостович і Пилип Демус. З Канади був Володимир Медвідський.

Делеґація СФУЛТ брала також участь у соборній поминальній маніфестації VI Світового Конґресу Українців у пам'ять Великого Голоду-Ґеноциду в Україні 1932—33 років, у неділю, 7-го листопада, у Мейпл Ліф Ґарденс, у найбільшому стадіоні міста Торонто.

Із сторони делеґатів українських лікарських товариств хочу підкреслити дуже важливий момент справи: український лікар у діяспорі мусить включитися активніше у співпрацю з конґресом. Лікар на пенсії та лікар у праці рам'я-в рам'я мусять виказатися посиленою співпрацею з нашою найвищою установою в ім'я допомоги Україні. Здоров'я кожного українця й українки, опіка матері й дитини, гігієна в загальному — це аксіома, а не альтернатива для кожного з нас у діяспорі. Ці слова — не шаблон, це виклик українському лікареві, який мусить стати в ряди активістів української надорганізації СКУ.

Д-р Пилип Демус

Київська...

(Закінчення зі стор. 1)

Солістка Д. Теліжин кілька років тому записала на компактному диску два концерти Ліста разом з Державною Симфонічною Оркестрою України і була ініціятором міжнародного фестивалю під назвою „Музичні діялоги", який відбувся в травні ц.р. в Києві.

У своїй рецензії на концерт, що відбувся 27-го листопада в Мерилендському університеті, критики „Вашінґтон Пост" Марк Керрінґтон писав про „бездоганно зосереджених і вишліфованих музикантів" і про „винятковий вибір творів, які рідко виконуються", згадуючи зокрема „дві багатобарвні і проникливі партитури" — Третій фортепіяновий концерт Шнітке і Серенаду сучасного українського композитора Валентина Сильвестрова. Далі рецензент писав: „Твір Шнітке, в якому наголошувались сольові партії в майстерному виконанні піяністки Дарії Теліжин, був фантасмаґорією болючих і ніжних інтерлюдій — в своїй концепції майже кінематографічних. Повна дивовижних шепотів і дзюрчання Серенада Сильвестрова закінчилась сильними тональними заявами. Обидва твори вимагають повторного виконання у вашінґтонському реґіоні.

Додаткові інформації про останні три концерти Київської Камерної Оркестри можна отримати, потелефонувавши: 11-го грудня, Український Інститут Америки, Микола Сук (212) 988-3365; 14-го грудня, Українська Православна Церква, Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — о. Вілліям Дяків (908) 356-0090; 18-го грудня, Berkshire Chamber Music Society, Sheffield, Mass. — Edgar Feldman, (413) 269-7190.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК УКРАЇНСЬКОГО МУЗИКИ

Саме в час, коли Київська Камерна Оркестра здійснює своє успішне американське турне, один з її членів, перша скрипка Вадим Борисов, мав нещасливий випадок — йому тріснула сліпа кишка. Швидка допомога відвезла його до лікарні в Дурам, Ню Гемпшир, де йому зробили наглу операцію, що фактично врятувало йому життя. Хоч стан здоров'я пацієнта стабільний, він буде змушений деякий час пролежати в лікарні. Київська оркестра не має медичного забезпечення на час свого турне в ЗСА і просить всіх жертвенних і добродушних людей допомогти їй покрити значні кошти, пов'язані з операцією і дальшим лікуванням В. Борисова. Пожертви проситься слати до: Nancy Scharff University of New Hampshire Celebrity Series, M212-PCAC, Durham, N.H. 03824-3538. Грошові перекази і чеки слід виписувати на ім'я Nancy Scharff, зазначаючи, що це на „Borisov Fund".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 11-го ГРУДНЯ 1993 р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Івана Франка 266-ий Відд., о год. 7-ій веч. в домі Укр.-Амер. Горожанського клюбу при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір Управи на 1994 рік, внески, залити та дискусія. Приявність всіх членів обов'язкова. — Володимир Варшона, секретар.

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1993 р.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори 183-го Відд. УНС ім. гетьмана І. Мазепи, о год. 1:30 по пол. в залі церкви св. І. Хрестителя при Кліпперт, Дітройт. На порядку нарад: звіти членів Управи і К. Комісії; дискусія над звітами і вибір управи на 1994 р. Якщо на означену годину не прийде відповідна кількість членів, збори відбудуться на годину пізніше без огляду на кількість присутніх. На зборах буде коротка доповідь про історію 183-го Відд. з нагоди 58-ої річниці існування. По зборах перекуска. Членів запрошуємо до участи. За Управу: І. Чухрак, гол., М. Дякун, заст. гол., П. Залуга фін. секр., Р. Ковч, гол. К. Комісії.

Бетлегем, Па. — Річні збори Б-ва св. Димитрія 288-ий Відд. УНС о год. 1-ій по пол. в залі парафії св. Йосафата при Юніон Булевард та Кенмор авеню. Просимо всіх членів взяти участь у зборах. На порядку — вибір Управи на 1994 р. Дуже дякую всім членам за те, що дозволили мені служити їм майже повних 50 років. — Д. Мушастий, секр.

СУБОТА, 18-го ГРУДНЯ 1993 р.

Павтукет. Р. Ай. Річні збори 93-го Відд. УНС Т-ва ім. Івана Франка, о год. 1-ій по пол. в домі Надії Данилюк, при 106 Розмери Ровд. Павтукет, Р. Ай. Проситься всіх членів взяти участь. — Управа.

PLAINFIELD, N.J. Річні збори 372-го Відд. УНС Т-ва ім. Івана Франка, о год. 7:30 веч. в домі при 66 Сідар Ґров Лане, апр. 45, Сомерсет, Н. Дж. На порядку нарад: звіти та вибір нової Управи на 1994 р. Проситься всіх членів взяти участь. — Софія Лонишин, секр.